

Notat

Dato: 03.08.2016
Arkivsak: 2014/10180-12
Saksbehandlar: tonnils1

Til: Fylkesutvalet

Frå: Fylkesrådmannen

Oversikt over tilsegn frå Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland pr. 30.06.2016

Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland (HNN) er styrande for bruken av næringsretta utviklingsmidlar i Hordaland, og gir føringar for andre offentlege etatar sitt utviklingsarbeid i fylket. *Regional næringsplan for Hordaland 2013-2017*, er det overordna styringsdokumentet for handlingsprogrammet.

Handlingsprogrammet for 2016 er utarbeidd med støtte frå ei ressursgruppe sett saman av representantar frå partnerskapen og Hordaland fylkeskommune. Regionalt næringsforum (RNF) har vore styringsgruppe og gjeve tilråding til fylkesutvalet før endeleg godkjenning. Handlingsprogrammet vart vedteke i fylkesutvalet 25.februar 2016.

Prosjekt og tiltak som skal finansierast vil bli vurdert i lys av prioriteringane og føringane i handlingsprogrammet.

Prosjekta som er med i denne oversikta har fått tildelt midlar frå budsjettpost B i HNN, som gjeld *Tilrettelegging for næringsutvikling, inkludert øyremerkte midlar*. Dette er delvis søkbare midlar kor søknadane blir handsama administrativt. Rapporteringa er i samsvar med budsjettinndelinga under post B i HNN budsjettet:

- B-1:Hovudstrategi 1: Meir entreprenørskap og innovasjon
- B-2: Hovudstrategi 2: Relevant kompetanse
- B-3: Hovudstrategi 3: Sentral vekst og attraktive regionsenter
- B-4: Bransjeretta tiltak
- B-5: Klimaretta tiltak
- B-6: Øyremerkte midlar til program
- B-7: Øyremerkte til samarbeidsaktørar

Vidare er prosjekt som har fått støtte frå budsjettpost D i HNN tatt med, som gjeld *Omstilling og nyskaping*. Dette er søkbare midlar som er utlyst for å møte omstillingsutfordringane i leverandørindustrien i Hordaland, og er handsama av eit breitt samansett utval, leia av Fylkesordførar. Tabellen for «samla tal for 2016 fordelt på innsatsområde i 2016» syner òg tildelinga frå budsjettpost C i HNN, *Regionale etablererfond*. Fordelinga mellom regionane er synleggjort i teksten under tabellen.

Denne oversikten med informasjon om prosjekt som får støtte frå budsjettpost B,C og D i HNH, blir gjeve som orienteringssak og inneheld:

- Tabell med oversikt over alle tilsegn løyvd sidan førre oversikt.
- Tabell med samla tal for 2016 fordelt i tråd med inndelinga over.
- Kommenterarar
- Vedlegg med kort presentasjon av dei prosjekta som har fått tilsegn i siste periode.
-

Siste oversikt vart gjeve til fylkesutvalsmøtet 15.04.2016 med ei oversikt fram til 31.03.2016.

Denne oversikta syner utviklinga frå 01.04.2016 til 30.06.2016.

Prosjekt handsama i perioden 01.April til 30.Juni 2016:

Tilsegnsnr	Prosjektnamn	Tilskotsmottakar	Innsatsområde	Prosjekt-kostnad	Tilsegnsum
083-2016	Nyskappingskonferansen 2016	Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	B-1: Meir entreprenør-skap og innovasjon	395 000	95 000
075-2016	Tilskudd etablereropplæring I Bergensregionen 2016	Business Region Bergen as	B-1: Meir entreprenør-skap og innovasjon	1 472 200	588 880
076-2016	Tilskott til etablering av Theodor Olsen som Economusee nr. 2 i Hordaland	Det Kongelige Selskap For Norges Vel	B-1: Meir entreprenør-skap og innovasjon	4 750 000	250 000
068-2016	Omstilling innen oljeindustrien. Fonna Contracting	Næringshagen i Odda AS	B-1: Meir entreprenør-skap og innovasjon	765 000	250 000
074-2016	Maritim test- og innovasjonssenter	Maritime CleanTech	B-1: Meir entreprenør-skap og innovasjon	600 000	300 000
056-2016	Strategisk nærings-og produksjonsutvikling 2016	Norsk Landbruksrådgivning Hordaland	B-1: Meir entreprenør-skap og innovasjon	387 500	65 000
040-2016	Kystopplevelser i Hordaland	Samarbeidsrådet for Sunnhordland	B-1: Meir entreprenør-skap og innovasjon	95 000	30 000
057-2016	Håndverksbrygg Vest Arena-søknadsutvikling	Høgskolen i Bergen	B-1: Meir entreprenør-skap og innovasjon	550 000	180 000
048-2016	Nettbasert agronomutdanning Vg3 2016-17-HNH	Stend vidaregåande skule	B-2: Relevant kompetanse	339 748	113 000

071-2016	Gartnarutdanning på deltid skuleåret 2016-17	Hjeltnes vidaregåande skule	B-2: Relevant kompetanse	994 500	334 500
073-2016	Søknad om støtte til utvikling av nytt studietilbud innen sjømat	The Seafood Innovation Cluster	B-2: Relevant kompetanse	6 100 000	500 000
080-2016	Rekruttering av fagarbeidarar i Odda	Odda vidaregåande skule v/rektor	B-2: Relevant kompetanse	3 034 912	378 000
089-2016	Forprosjekt utdanningsval	Nordhordland Handverk –og industrilag	B-2: Relevant kompetanse	100 000	50 000
039-2016	Forprosjekt RAS teknologiutviklingsanlegg	Stiftelsen Industrielaboratoriet	B-4: Bransjeretta tiltak	300 000	150 000
072-2016	Storfeprosjektet i Hordaland	TINE SA	B-4: Bransjeretta tiltak	1 860 000	190 000
069-2016	Forprosjekt: Kompetanseprogram for lokalmatprodusenter	Matarena AS	B-4: Bransjeretta tiltak	250 000	100 000
070-2016	Kartleggjing av dyringskostnader Midtfjellet	Fitjar fellessameige	B-4: Bransjeretta tiltak	500 000	50 000
062-2016	Posisjonering for insentivordning for film	NOR PR	B-4: Bransjeretta tiltak	400 000	125 000
091-2016	Kreativitetsverkstad	Atheno	D: Omstilling 2016	820 000	350 000
082-2016	MøteplassA-Frå ide til bedrift, Fase 2	Atheno	D: Omstilling 2016	780 000	300 000
077-2016	Introduksjon til god omstilling	Kvinnherad næringssservice	D: Omstilling 2016	360 000	160 000
034-2016	Omstillingsprosjekt bedrifter olje og gass i NH	Industriutvikling Vest	D: Omstilling 2016	150 000	75 000
005-2016	Prosjekt for omstilling innanfor petroleumsindustri	Innovasjon Norge	D: Omstilling 2016	1 973 000	1 973 000
Totalt	23 tilsegn			26 976 860	6 607 380

Totalt antal tilsegn fordelt på innsatsområde 2016:

	Innsatsområde	Tal tilsegn	Prosjektkostnader	Støttebeløp
B-1:	Hovedstrategi 1: Meir entreprenørskap og innovasjon	13	13 112 700	2 708 880
B-2:	Hovedstrategi 2: Relevant kompetanse	9	13 079 116	1 978 500
B-3:	Hovedstrategi 3: Sentral vekst og attraktive regionsenter	1	213 000	100 000
B-4:	Bransjeretta tiltak	11	9 298 500	1 475 000
B-5:	Klimarettatiltak	0		
B-6:	Øyremerkte midlar til program	1	3 233 400	850 000
B-7:	Øyremerkte midlar til samarbeidsaktørar	6	24 690 500	2 040 000
D:	Omstilling 2016	5	4 083 000	2 858 000
C:	Regionale næringsfond	3		4 000 000
	Totalt:	49	67 102 216	16 410 380

Kommentar:

Det er i perioden gjeve tilsegn til totalt 23 prosjekt og tiltak med ei samla kostnadsramme på nær 30 mill kr. Vår finansieringsdel er vel 24 %.

Som det går fram av opplysningane om dei einiskilde tiltaka, er det store variasjonar i fylkeskommunen sin finansieringsdel. For nokre av prosjekta er vi inne med ein finansieringsdel på 30 % eller meir, medan i andre prosjekt er vår finansieringsdel særst låg og syner at sjølv med relativt låge finansieringsdelar utløyser me til dels store prosjekt og tiltak.

I eit av omstillingstilsegna har me ein finansieringsdel på 100%, men dette er å rekne som ei rammeoverføring til Innovasjon Noreg, som dei har forvalta i samarbeid med Connect Vest til prosjektet: «mentor for omstilling».

Tilsegna i første halvår har særleg vore løyvd frå B-1, B2 og B-4, i tillegg til dei vedtekne midlane til næringsretta partnarsskap. Det er berre gjeve 1 tilskot knytt til hovudstrategi 3, men dette er venta å ta seg opp i løpet av hausten.

Mildar for B-5 «Klimarettatiltak» vert lyst ut som eigne søkbare midlar i løpet av 2016, og har difor ikkje hatt nokre tildelingar enno.

Midlar frå C, *Regionale etableringsfond* er løyvd til Business region Bergen, Hardangerrådet og Samarbeidsrådet for Sunnhordland, og dei forvaltar midlane på vegne av fylkeskommunen. Midlane er delt slik mellom regionråda:

- Business Region Bergen (Hordaland utanom Hardanger og Sunnhordland) kr: 2 624 000
- Hardangerrådet kr: 584 000
- Samarbeidsrådet for Sunnhordland kr: 792 000

Vedlegg: Prosjektinfo

Nyskappingskonferansen 2016

Tilsegn-083-2016

5. oktober 2016 vert det arrangert Nyskappingskonferanse i Sunnhordland. Nyskappingskonferansen vert arrangert for tolvte gong i år. Staden er som vanleg dei flotte rammene på Høgskulen Stord/Haugesund (HSH) på Stord.

Totale prosjektkostnader: kr 395 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Atheno:	kr 40 000
Bladet Sunnhordland:	kr 170 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 95 000
HSH:	kr 20 000
Samarbeidsrådet for Shl:	kr 20 000
Sparebanken Vest:	kr 50 000

Prosjektstart: 18.05.2016.

Prosjektlutt: 05.10.2016.

Prosjekteigar:

Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS

Prosjektleiar:

Atheno AS v/ Astrid Kjellevold Steinsland, -

Sakshandsamar:

Kari Patricia Kleppe,

tlf. 55239568, epost: kari.patricia.kleppe@hfk.no

Samandrag:

5. oktober d.å skal det arrangerast ein ny Nyskappingskonferanse i Sunnhordland. Nyskappingskonferansen vert arrangert for tolvte gong i år og staden er som vanleg dei flotte rammene på Høgskulen Stord/Haugesund (HSH) på Stord.

Dette er eit årvisst arrangement som trekker fullt hus. I 2015 var det ca 100 deltakarar. Tilbakemeldingane har vore særst positive.

Samarbeidsrådet for Sunnhordland, Atheno AS og HSH har i år i fellesskap hovudansvaret for konferansen. I tillegg er det industriaktørar frå Kværner og Apply som bidreg.

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-1: HNH Entreprenørskap og innovasjon 2016

Innsatsområde: 1.2 B-1: Tilretteleggjande tiltak for etablerarar

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Tilskudd etablereropplæring i Bergensregionen 2016

Tilsegn-075-2016

Prosjektets mål er å forberede entreprenøren til oppstart av egen bedrift, blant annet ved å gi en grunnleggende forståelse av hvilke planer som må utarbeides og de formelle rammevilkår for oppstart av virksomheter.

Totale prosjektkostnader: kr 1 472 200

Finansieringsplan for prosjektet:

Egenandel fra kurs:	kr 246 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 588 880
Kostnader BRB:	kr 637 320

Prosjektstart: 01.01.2016.

Prosjektslutt: 31.12.2016.

Prosjekteigar:

Business Region Bergen as

Prosjektleder:

Sidsel Humberstet, sidsel@brb.no

Sakshandsamar:

Torill Monstad,

tlf. 55239292, epost: torill.monstad@hfk.no

Samandrag:

Etablerersenteret ønsker å tilby kurs opplæring og nettverksbygging for grundere og etablerere i Bergensregionen

Tilsegnsdato: 19.05.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-1: HNH Entreprenørskap og innovasjon 2016

Innsatsområde: 1.2 B-1: Tilretteleggjande tiltak for etablerarar

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Tilskott til etablering av Theodor Olsen som Économusée nr. 2 i Hordaland

Tilsegn-076-2016

Prosjektet vil etablere eit nytt Economusee i Bergen i 2016 samt styrkje infrastrukturen kring utvalde handverksbedrifter m.o.t. til kommersiell kompetanse, rekruttering, innovasjon, nettverk og utvikling av fullstendige verdikjeder i samarbeid med Innovasjon Norge, NCE reiseliv og internasjonale partnarer og bedrifter. Det vert utvikla ei rekke nye tjenester som silver service, ungdomsutplassering., blå og grønn økonomi og lokalsamfunnsutvikling for nettverksbedriftene innafor ramma av EU prosjekt.

Totale prosjektkostnader: kr 4 750 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Andre kjelder:	kr 300 000
Bergen kommune:	kr 100 000
Eigeninnsats Norges vel:	kr 900 000
EU-Tilskott Craft Reach:	kr 1 800 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 250 000
Hordaland fylkeskommune:	kr 250 000
Tilskott andre fylkeskommunar:	kr 750 000
Tilskudd andre kommunar:	kr 400 000

Prosjektstart: 15.04.2016.

Prosjektslutt: 01.08.2016.

Prosjekteigar:

Det Kongelige Selskap For Norges Vel

Prosjektleiar:

Asbjørn Stavland, asbjorn.stavland@norgesvel.no

Sakshandsamar:

Kari Patricia Kleppe,

tlf. 55239568, epost: kari.patricia.kleppe@hfk.no

Samandrag:

Norges Vel er Lead Partner for det nye EU-Interreg prosjektet «Craft Reach» 2015-2018 som starta opp 13. april i år. Prosjektet byggjer på Craft International, som er eit samarbeidsprosjekt med regioner i Irland, Nord-Irland, Færøyane, Island, Grønland, Sverige og Canada.

Norges Vel har eit nasjonalt fokus og ønskjer å utvikle nye bærekraftige Economusee verksemder i kystfylka våre, frå Rogaland til Nordland. Dei bedriftene som blir med vil få ein ekstra arena for omsetnad av sine produkt direkte til kjøpar, og eit økt økonomisk grunnlag for vidareføring av handverkskunnskapen. Eit Economusee får erfaringsmessig auka besøk og auka verdiskaping med fleire nye arbeidsplassar.

Tilsegnsdato: 30.05.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-1: HNH Entreprenørskap og innovasjon 2016

Innsatsområde: 4.6 B-4: Medie- og kulturbasert næringsliv

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Fonna Contracting

Tilsegn-068-2016

Sunnhordland og Hardanger har ei rekkje bedrifter som på ulike måtar er knytt til leverandørindustrien innan olje og gass, men som òg leverer inn mot andre marknader. For å styrke konkurransekrafta til desse bedriftene i regionen går dei no saman i nettverket Fonna Contracting.

Totale prosjektkostnader: kr 765 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Anna finansiering:	kr 50 000
Egeninnsats bedrifter:	kr 300 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 250 000
Jondal kommune:	kr 20 000
Kvinnherad kommune:	kr 60 000
Odda kommune:	kr 60 000
Restmidler Bedriftsnettverk 2013:	kr 25 000

Prosjektstart: 01.01.2016.

Prosjektslutt: 20.04.2017.

Prosjekteigar:

Næringsshagen i Odda AS

Prosjektleder:

NLI Odda v/Sigvard Johannesen, sigvard.johannesen@nli.odda

Sakshandsamar:

Jostein Farestveit,
tlf. 55239347, epost: Jostein.Farestveit@hfk.no

Samandrag:

Hovudmålet med prosjektet er å utvikle bedriftene i nettverket slik at dei vert konkurransedyktige på kompetanse, pris og tid.

Prosjektet skal òg legge grunnlaget for å sende søknad om ARENA-klynge til Klyngeprogrammet i 2017. Samarbeidet er kome i stand etter initativ frå bedriftene sjølve og skal koordinerast av Kvinnherad næringssservice og Odda næringsshage.

Tilsegnsdato: 03.05.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-1: HNH Entreprenørskap og innovasjon 2016

Innsatsområde: 1.4 B-1: Nettverk og klynger

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Maritimt test- og innovasjonssenter

Tilsegn-074-2016

Vår maritime klynge har behov for å kontinuerleg arbeide med å styrke innovasjonshastigheten. Den raske teknologiske utviklinga som skjer globalt, stiller store krav til kompetanse. Skal vår maritime leverandørindustri beholde sitt forsprang når det gjeld utvikling av nye, energieffektive og "grønne" løysingar, trengs det tilgang på ulike type testinfrastruktur for å raskt å teste ut, verifisere og demonstrere ny teknologi.

Totale prosjektkostnader: kr 600 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Eigeninnsats bedrift:	kr 150 000
NCE Maritime CleanTech:	kr 150 000
Omsøkt Hordaland fylkeskommune:	kr 300 000

Prosjektstart: 20.05.2016.

Prosjektslutt: 15.03.2017.

Prosjekteigar:

Maritime CleanTech

Prosjektleder:

Kjell Sandaker, kjell-sandaker@yandex.com

Sakshandsamar:

Inge Døskeland,

tlf. +47-55239315, epost: inge.doskeland@hfk.no

Samandrag:

Testsenteret representerer viktig infrastruktur og er sentralt i NCE Maritime CleanTech sin innovasjonsplattform. Det er av stor interesse for næringsklynga at det maritime testsenteret vert vidareført og ytterlegare forsterka i form av å bli eit maritimt innovasjonssenter. Rederia og dei store industribedrifter er avhengig av at underskogen av mindre leverandører og samarbeidspartnere er i front teknologisk. Fleire av aktørane i vår klynge opplever vår klynge ein svært krevjande marknadssituasjon, bl.a. Wartsila i Norge. Omstruktureringa av verksemda til Wartsila har ført til at det er behov for å sjå etter nye driftsmodellar for det maritime testsenteret på Heiane.

Ettersom etableringa av slik fysisk infrastruktur er kostnadskrevjande og bedrifter kun har behov for testing i begrensede perioder, er det få aktører som kan drifte eit slikt testsenter på eiga hand.

Det vert no etablert eit forprosjekt som skal søkje etter aktuelle eigarar for senteret, samt avklare kva brukarar som kan ha interesse av å bruke fasilitetane. Det skal vidare vurderast ulike organiseringsformer og driftsformer. Forprosjektet skal også avklare korvidt det finnes grunnlag for ei forretningsmessig drift av senteret og kva evt støtte- og finansieringsordningar som er tilgjengelege. Dialog og avklaringar med ulike interessentar er sentralt.

Tilsegnsdato: 31.05.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-1: HNH Entreprenørskap og innovasjon 2016

Innsatsområde: 4.2 B-4: Maritime næringer

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Strategisk nærings- og produksjonsutvikling 2016

Tilsegn-056-2016

Kursdeltakarane vil i løpet av kurset bli ført gjennom ein prosess med tanke på å utvikle sin eigen forretningside og sin eigen forretningsplan.

Totale prosjektkostnader: kr 387 500

Finansieringsplan for prosjektet:

Deltakaravgift:	kr 94 800
Egeninnsats NLR Hordaland:	kr 52 700
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 65 000
RULL-midler landbruket Hordaland:	kr 65 000
UTM-midler:	kr 110 000

Prosjektstart: 15.04.2015.

Prosjektlutt: 31.10.2016.

Prosjekteigar:

Norsk Landbruksrådgiving Hordaland

Prosjektleder:

Ester Helland, ester.helland@nlr.no

Sakshandsamar:

Heidi Bjønnes Larsen,

epost: heidi.bjonnes.larsen@hfk.no

Samandrag:

Det er mange nyetablerarar på gardsbruk i Hordaland.

Kurset vil vere eit tilbod til bønder i ein omstillingsfase. Mange treng hjelp til å sortere tankane og ideane sine og til å konkretisere planar. Prosessen startar med ein god ide som skal ende opp i ei verksemd med god lønsemd.

Tilsegnsdato: 15.04.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-1: HNH Entreprenørskap og innovasjon 2016

Innsatsområde: 1.2 B-1: Tilretteleggjande tiltak for etablerarar

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Kystopplevelser i Hordaland

Tilsegn-040-2016

Reiselivsnæringen i kystregionen i Hordaland preges av mange små aktører som hver for seg ikke har de nødvendige ressurser til å hevde seg, verken regionalt, nasjonalt eller internasjonalt. Regionen har en rekke spennende, enkeltstående reiselivsprodukter som til dels er lite kjent og som ikke når frem i en større sammenheng. Det er et ønske og behov for økt profesjonalisering, kunnskap og kompetanse blant utøvere i regionen. Man savner nettverk, samarbeidsarenaer og hjelp til helhetlig produktutvikling. Det er lite samhandling mellom aktørene i regionen i dag, og det er et tydelig uttalt ønske om felles satsing og samarbeid.

Totale prosjektkostnader: kr 95 000

Finansieringsplan for prosjektet:

3 destinasjonsselskaper:	kr 35 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 30 000
Kommuner i regionen/regionråd:	kr 30 000

Prosjektstart: 25.04.2016.

Prosjektlutt: 31.10.2016.

Prosjekteigar:

Samarbeidsrådet for Sunnhordland

Prosjektleder:

Trond Amland, trond@reiselivsutvikling.no

Sakshandsamar:

Marta Rongved Dixon,
tlf. 55239316, epost: marta.dixon@hfk.no

Samandrag:

Overnattingstilbudet og kapasiteten i regionen er god og det tilbys alle former og standarder. Regionen har få "grossister" eller turoperatører som kan sette sammen det helhetlige reiselivsproduktet, distribuere, selge og levere dette direkte til kunden eller til turoperatører. Kystregionen har et stort potensial og man ønsker å utvikle flere og nye opplevelsespakker med utgangspunkt i de ressursene som finnes i kystregionen, og markedsføre, distribuere og selge disse nasjonalt og internasjonalt som et helhetlig produkt.

Kystregionen mangler de større attraksjonene som er ikoner og en "reason to go". Regionen har imidlertid et stort potensiale i å utvikle produkter/pakker knyttet til opplevelser og aktiviteter i naturen som for eksempel vandring, sykkel, fiske og sjøsport, kombinert med det kulturhistoriske tilbudet og lokal mat, særlig sjømat. I tillegg ligger Bergen som innfallspport og som en sterkt turistdestinasjon like i nærheten til kystregionen, og som vil fungere godt i et samspill og utfylle det totale tilbudet i regionen med sitt urbane reiselivsprodukt og betydelige markedsgrunnlag.

Aktørene i regionen savner et nettverk og en arena som fokuserer på produktutvikling og pakking av det helhetlige reiselivsproduktet. Dette vil være en meget sentral oppgave for et bedriftsnettverk i regionen.

For admin (skal ikke slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-1: HNH Entreprenørskap og innovasjon 2016

Innsatsområde: 4.4 B-4: Reiseliv

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Håndverksbrygg Vest Arena - søknadsutvikling mm.

Tilsegn-057-2016

Vestlandet har etter kvart fått fram fleire store handverksbryggeri, i tillegg til dei sterke cidertradisjonane ein allereie har. For å styrke bryggeria, og institusjonalisere samarbeidet mellom desse, skal dette prosjektet sjå på moglegheita for å få fram ein søknad til Klyngeprogrammet i 2017.

Totale prosjektkostnader: kr 550 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Egeninnsats bedrifter dialogkonferanse (tid):	kr 270 000
Egeninnsats bedrifter søknadsarb (tid):	kr 100 000
HNH 2016:	kr 180 000

Prosjektstart: 09.03.2016.

Prosjektlutt: 31.05.2017.

Prosjekteigar:

Høgskolen i Bergen

Prosjektleder:

Øyvind Midtbø Berge, Oyvind.Midtbo.Berge@hib.no

Sakshandsamar:

Jostein Farestveit,
tlf. 55239347, epost: Jostein.Farestveit@hfk.no

Samandrag:

Prosjektet skal kartlegge dei relevante bedriftene i Hordaland og Sogn og Fjordane, gjennomføre ein dialogkonferanse, og eventuelle workshops i samband med søknad, og endelig utarbeide søknad om ARENAklynge i 2017.

Arbeidet vert leia frå Høgskulen i Bergen i samarbeid med mellom anna bryggeria på Vestlandet, VRI Sogn og Fjordane og Næringshagen på Voss.

Tilsegnsdato: 07.04.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-1: HNH Entreprenørskap og innovasjon 2016

Innsatsområde: 1.4 B-1: Nettverk og klynger

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Nettbasert agronomutdanning Vg3 2016-17 – HNH

Tilsegn-048-2016

Målet med prosjektet er å gje eit tilbod om agronomutdanning til vaksne for å styrke kompetansen til dei som tek over og driv landbrukseigendomar eller som ynskjer å jobbe innan landbruket

Totale prosjektkostnader: kr 339 748

Finansieringsplan for prosjektet:

Bidrag fra Stend:	kr 748
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 113 000
RULL midler:	kr 113 000
Tilskudd fra voksenopplæring:	kr 113 000

Prosjektstart: 01.09.2016.

Prosjektlutt: 16.06.2017.

Prosjekteigar:

Stend vidaregåande skule

Prosjektleiar:

Erling Kjosås, Erling.Kjosas@hfk.no

Sakshandsamar:

Heidi Bjønnes Larsen,
tlf. -, epost: heidi.bjonnes.larsen@hfk.no

Samandrag:

Utviklingen innen landbruksutdanningen viser at stadig færre elever 16-18 år tar agronomutdanning (fagutdanning i landbruket). Årsakene til dette er flere, men en av dem er at de fleste overtar familiebruket eller kjøper seg gård i godt voksen alder. De som skal inn som yrkesutøvere i landbruket har derfor som regel en annen utdanning og yrkesbakgrunn, samtidig som riktig kompetanse er en viktig faktor for å lykkes i næringen.

Tilsegnsdato: 15.04.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-2: HNH Relevant kompetanse 2016

Innsatsområde: 2.1 B-2: Opplæring og utdanning

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Gartnarutdanning på deltid skuleåret 2016-17

Tilsegn-071-2016

Målret med prosjektet er å utdanne 12-15 gartnarar til næringa kvart år gjennom å tilby ei deltidsutdanning som passar vaksne som er i jobb / har familie.

Totale prosjektkostnader: kr 994 500

Finansieringsplan for prosjektet:

Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 334 500
RULL-midler i landbruket Hordaland:	kr 330 000
Vaksenopplæringsmidlar:	kr 330 000

Prosjektstart: 04.01.2016.

Prosjektslutt: 20.06.2017.

Prosjekteigar:

Hjeltnes vidaregåande skule

Prosjektleiar:

Andrid Solaas Innset, andrid.innset@hfk.no

Sakshandsamar:

Heidi Bjønnes Larsen,
tlf. 55239523, epost: heidi.bjonnes.larsen@hfk.no

Samandrag:

Gartnarutdanning på vidaregåande skule, når ikkje ut til ungdomen. Dei kjem tilbake til næringa som vaksne, enten fordi dei arbeider i næringa, skal overta gard eller liknande. Då ser dei behovet for kompetanse.

Skulen har dei seinare åra hatt klassar på 14-16 stk og har likevel hatt mange på ventelister. Vi ønskjer difor å fortsette med opptak kvart år.

Tilsegnsdato: 06.06.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNN)

Budsjett: B-2: HNN Relevant kompetanse 2016

Innsatsområde: 2.1 B-2: Opplæring og utdanning

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Søknad om støtte til utvikling av nytt studietilbud innen sjømat

Tilsegn-073-2016

The Seafood Innovation Cluster representerer en næring med stort potensiale og mange utfordringer. Rektor Frøystein Gjesdal sitter i styret i klyngen. Professor Stein Ivar Steinshamn ved Institutt for foretaksøkonomi representerer NHH i klyngens ressursgruppe som har sammen med sjømatelskapene bidratt til utviklingen av prosjektet.

Næringen driver globalt, men har sitt sentrum i Bergen. Status som Norwegian Centre of Expertise (NCE) betyr at klyngen får tilført ressurser til å styrke kunnskap, forskning og utvikling. Neste steg er Global Centre of Expertise.

Totale prosjektkostnader: kr 6 100 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Anna finansiering:	kr 400 000
Finansiering NCE Seafood:	kr 600 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 500 000

Prosjektstart: 02.02.2015.

Prosjektslutt: 30.12.2017.

Prosjekteigar:

The Seafood Innovation Cluster

Prosjektleder:

Birthe Kårfjord, Birthe.Lange@nhh.no

Sakshandsamar:

Siri Hanson,
tlf. 55239286, epost: siri.hanson@hfk.no

Samandrag:

NCE Seafood består av bedrifter og kunnskapsmiljøer som er internasjonalt orienterte og har stort potensial for videre vekst basert på innovasjon, økt samarbeid, internasjonalisering, forskning og utvikling. Disse miljøene skal ha stort potensial for å bli sentrale vekstmotorer for norsk økonomi. Målet med NCE er å støtte næringsmiljøer som har store muligheter for vekst.

Sjømatbedriftene har store forventninger til NCE-programmet som skal spisse innsatsen for å fremme samarbeid og innovasjon i hele landet. Kunnskap er en grunnleggende innsatsfaktor for bærekraftig vekst i næringen. Klyngen har klart å de samle toneangivende sjømataktørene og de ledende marine utdannings- og forskningspartnere til å ta et felles ansvar for å utvikle sjømatnæringens kunnskapsplattform.

NHH tilbyr allerede to studier rettet mot ansatte i sjømatnæringen:

- 1) Finansielle derivater og risikostyring er et erfaringsbasert studium på mastergradsnivå
- 2) Markedskompetanse for norsk sjømatnæring er et samlingsbasert studium over et år som finansieres av Innovasjon Norge.

Etablering av et Executive MBA, 2-årig utdanningsprogram, vil være et skreddersydd program for å møte utfordringene i sjømatnæringen. Det vil være fokus på hvordan utvikle bærekraftige og innovative bedrifter for å sikre en bærekraftig vekst i næringen.

Tilsegnsdato: 13.05.2016

For admin (skal ikke slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-2: HNH Relevant kompetanse 2016

Innsatsområde: 2.2 B-2: Høgare utdanning

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Rekruttering av fagarbeidarar i Odda

Tilsegn-080-2016

Bedrifter i Odda etterspør faglært arbeidskraft. Odda vidaregåande skule vil saman med sentralt arbeidsliv i regionen, Odda kommune v/vaksenopplæringa og NAV Odda, legge til rette for at flyktingar som har fått busetting i Odda kommune eller nabokommunane skal kunne rekrutterast som fagarbeidarar for lokalt næringsliv og offentleg sektor.

Totale prosjektkostnader: kr 3 034 912

Finansieringsplan for prosjektet:

Anna finansiering:	kr 183 600
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 378 000
Hordaland fylkeskommene - Voksenopplæring:	kr 1 120 000
Odda kommune:	kr 1 353 312

Prosjektstart: 01.08.2016.

Prosjektlutt: 18.06.2020.

Prosjekteigar:

Odda vidaregåande skule v/rektor

Prosjektleiar:

Geir T. Rønningen, post.odv@hfk.no

Sakshandsamar:

Heidi Bjønnes Larsen,
tlf. -, epost: heidi.bjonnes.larsen@hfk.no

Samandrag:

Det er på sikt behov for eit større tal operatørar med fagbrev i kjemi- og prosessfag men og innan logistikkfaget. Odda kommune etterspør helsefagarbeidarar. Ei fagopplæring for introduksjonsdeltakarane som har fått Odda som busettingskommune kan difor vere positivt for bedriftene som etterspør arbeidskraft med fagbrev i Odda. Dei som er i introduksjonsordninga i Odda i dag uttrykkjer at dei ynskjer å busette seg fast her så sant dei klarer å komme seg inn på arbeidsmarknaden.

Tilsegnsdato: 08.06.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-2: HNH Relevant kompetanse 2016

Innsatsområde: 2.1 B-2: Opplæring og utdanning

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Forprosjekt Utdanningsval

Tilsegn-089-2016

Lindås kommune ynskjer å gjere eit felles initiativ ved sine ungdomsskular for å gå gjennom undervisnings- og arbeidsmåtane i faget, og for å få til eit nærare og betre koordinert samarbeid med arbeidslivet i kommunen og i Nordhordlandsregionen.

Totale prosjektkostnader: kr 100 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Eigeninnsats lærarar:	kr 30 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 50 000
Prosjektleiars eigeninnsats:	kr 20 000

Prosjektstart: 22.08.2016.

Prosjektslutt: 31.12.2016.

Prosjekteigar:

Nordhordland Handverk - og Industrilag

Prosjektleiars:

Vivian Kårbø, vk@nhil.no

Sakshandsamar:

Heidi Bjønnes Larsen,

tlf. 55239523, epost: heidi.bjonnes.larsen@hfk.no

Samandrag:

Faget utdanningsval vart etablert som eige fag i ungdomsskulen hausten 2008. I Nordhordland var det på den tid etablert ein lokal læreplan for Nordhordland. Alle ungdomsskulane i Lindås kommune er med i ordning for hospitering i vidaregåande skule. Erfaringane viser elles at praktiseringa av faget framleis varierer og at det både kan vere personavhengig og avhengig av intern organisering på skulen. Målet med forprosjekt er å avgrense og definere innhald og omfang i eit hovudprosjekt som etter planen skal starte i januar 2017. I forprosjektet vil vi bestemme bruk av tid til og metode for arbeid med eleven sine "ønsker og forutsetningar," "kompetanse i å treffe karrierevalg" førebuing til møte med verksemdar og/eller og vidaregåande skule m.v. I forprosjektet vil vi også fordele oppgåver mellom prosjektleiars og andre partar (skular, skuleadministrasjon, Nordhordland Handverk - og Industrilag, og andre).

Tilsegnsdato: 01.08.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-2: HNH Relevant kompetanse 2016

Innsatsområde: 2.1 B-2: Opplæring og utdanning

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Forprosjekt RAS teknologiutviklingsanlegg

Tilsegn-039-2016

Ein av framtidens teknologier innan fiskeoppdrett vil være basert på lukka system og gjenbruk av vatn, kalt RAS (Recirculation Aquaculture Systems). Vatnet som er tilgjengeleg må nyttast betre og rensast etter bruk. RAS gjer også betre kontroll med miljø i anlegga. Dette prosjektet skal leggje grunnen for etablering av eit utviklingssenter for denne teknologien i Hordaland.

Totale prosjektkostnader: kr 300 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 150 000
ILAB egeninnsats:	kr 40 000
Marineholmen Forskningspark egeninnsats:	kr 30 000
Marineholmen Forskningspark kontanter:	kr 20 000
NCE Seafood Cluster egeninnsats:	kr 30 000
NCE Seafood Cluster kontanter:	kr 30 000

Prosjektstart: 14.03.2016.

Prosjektslutt: 13.05.2016.

Prosjekteigar:

Stiftelsen Industrielaboratoriet

Prosjektleder:

Reidar Handegård, reidar.handegaard@ilab.uib.no

Sakshandsamar:

Inge Døskeland,
tlf. +47-55239315, epost: inge.doskeland@hfk.no

Samandrag:

Kunnskap om RAS vil danne grunnlag for utvikling av norsk teknologi og ekspertise på å byggje og drive betre og meir effektive anlegg. Ved UiB og HiB vert det i haust starta utdanning av sivilingeniører innan havbruk, og for desse vil kunnskap om RAS være heilt naudsynt og ein viktig del av utdanninga. Omskolering av ingeniører frå oljeindustrien og/eller andre deler av næringslivet innan RAS vil kunne betre sysselsettinga for desse gruppene. Vidaregåande skuler med undervisning i naturbruk – akvakultur, som til dømes Fusa Videregående og Austevoll Videregående, vil ha stor nytte av samarbeid med RAS laboratoriet. For leverandører og industri vil fordelene være: betre forståelse av teknologi og mikrobiologi, billigare anlegg og tilgang på fagleg kompetent arbeidskraft.

Tilsegnsdato: 21.03.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-4: HNH Bransjeretta tiltak 2016

Innsatsområde: 4.3 B-4: Marin sektor

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Storfeprosjektet i Hordaland

Tilsegn-072-2016

Målet for prosjektet er å oppretthalda mjølke- og kjøttproduksjonen i fylket og auka kvotefylling til 88 % i 2017.

Totale prosjektkostnader: kr 1 860 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Felleskjøpet Agri:	kr 120 000
Fylkesmannen:	kr 700 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 190 000
Nortura:	kr 100 000
Styringsgruppa (eigeninnsats):	kr 50 000
TINE:	kr 700 000

Prosjektstart: 01.01.2016.

Prosjektslutt: 31.12.2017.

Prosjekteigar:

TINE SA

Prosjektleiar:

Ola E. Alne, ola.alne@tine.no

Sakshandsamar:

Heidi Bjønnes Larsen,
tlf. 55239523, epost: heidi.bjonnes.larsen@hfk.no

Samandrag:

Mjølke- og storfekjøttproduksjonen betyr mykje for landbruket i fylket. 70 -75% av storfekjøttet kjem frå mjølkeproduksjonsbruka. Frå og med 2024 er det krav om lausdriftsfjøs, bortsett frå dei som hadde større nybygg/ombygging i perioden 1994 til 2004, dei har krav om lausdrift i 2034. Prosjektet skal; mobilisering for utbygging til mjølk og storfekjøtt produksjon, tilby diskusjonspartar for bønder som vurderar utbygging, etablera god oppfølging av prosjekta dei 2 - 5 år av driftsfasen og skaffe kunnskap til resultat som er forventa dei første driftsåra i nytt eller ombygget fjøs.

Arrangera fagmøter /kurs

Arranger åpne fjøs i samband med nybygg

Tilsegnsdato: 08.06.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNN)

Budsjett: B-4: HNN Bransjeretta tiltak 2016

Innsatsområde: 4.5 B-4: Landbruk

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Forprosjekt: Kompetanseprogram for lokalmatprodusenter

Tilsegn-069-2016

Målet for forprosjektet er å kartlegge behovet for et langsiktig kompetanseprogram for lokalmatprodusentane. Det overordna målet for prosjektet vil være å auke kompetansen hos lokalmatprodusentane og tilstøtende aktører for å bidra til å utvikle Hordaland som mest innovative region for lokalmat som verdiskaper.

Totale prosjektkostnader: kr 250 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Egeninnsats Matarena/styre (83 timar):	kr 50 000
Egeninnsats organisasjoner/medlemmer (167 timar):	kr 100 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 100 000

Prosjektstart: 01.04.2016.

Prosjektlutt: 20.06.2016.

Prosjekteigar:

Matarena AS

Prosjektleder:

Alexandra Krage Angell, alexandra@matarena.no

Sakshandsamar:

Heidi Bjønnes Larsen,
tlf.55239523. , epost: heidi.bjonnes.larsen@hfk.no

Samandrag:

Organisasjonene mener det er et potensial for økt lønnsomhet, vekst og verdiskaping ved å jobbe mer målrettet og langsiktig med kompetanseutvikling for lokalmatprodusenter i Hordaland. I dag er tilbudene for mye ad-hoc preget. «Den røde tråden» i arbeidet er fraværende og det er behov for å jobbe mer langsiktig og strategisk med kompetansen. Et tettere samarbeid med sjømatnæringen er også ønskelig i forhold til utvikling og kompetanseoverføring. Prosjektet har som mål å søke et hovedprosjekt inn mot fortrinnsvis Innovasjon Norges "Utviklingsprogram for lokalmat og grønt reiseliv", evt. som delprosjekter inn mot ulike finansieringskilder.

Tilsegnsdato: 06.06.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-4: HNH Bransjeretta tiltak 2016

Innsatsområde: 4.5 B-4: Landbruk

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Kartlegging av dyringskostnader Midtfjellet

Tilsegn-070-2016

I landbruksmiljøet på Fitjar er det stor interesse for å få dyrka og ta i bruk til landbruksproduksjon eit større areal, 400-500 mål, ved Olstjødnoområdet på Midtfjellet på Fitjar. Prosjektet skal undersøke om det lar seg gjere å dyrka areala til ein kostnad som tilsvarar den leiga eit fordyrkingslag kan betala for arealet.

Totale prosjektkostnader: kr 500 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Fitjar Fjellsameige investering:	kr 300 000
Fitjar Fjellsameige tilskot:	kr 50 000
Fylkesmannen i Hordaland:	kr 50 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 50 000
Landbrukets klima-og miljøprogram:	kr 50 000

Prosjektstart: 29.08.2016.

Prosjektlutt: 26.05.2017.

Prosjekteigar:

Fitjar Fjellsameige

Prosjektleiar:

Harald Rydland, -

Sakshandsamar:

Heidi Bjønnes Larsen,
tlf. 55239523, epost: heidi.bjonnes.larsen@hfk.no

Samandrag:

Vindkraftutbygginga har gjort området lett tilgjengeleg. Arealet er del av Fitjar Fjellsameige sin eigedom, og me ser for oss at Fitjar Fjellsameige skal stå for dyrking og eiga areala vidare. Dei dyrka areala skal leigast ut til fordyrkingslag. Testdyrking og testproduksjon (tre teigar à 1 mål) har stadfesta gode vekstføresetnader. Drøftingar viser klår interesse i det aktive landbruksmiljøet for å få utført dyrkinga. Ca 20 aktive brukarar har sagt seg interessert i å delta i eit nyskipa fordyrkingslag. Fleire av desse er unge bønder som stasar på vårt lokale landbruk. Stord-Fitjar landbrukskontor bistår med skiping av laget. Det vert stilt krav om andelskapital til medlemmene i laget.

Tilsegnsdato: 23.05.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: B-4: HNH Bransjeretta tiltak 2016

Innsatsområde:

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Posisjonering for insentivordning for film

Tilsegn-062-2016

Vestlandet er en attraktiv lokasjon og vi har gjennom mange år tatt imot internasjonale filmproduksjoner til regionen. Når insentivordningen nå er realisert, venter vi en stor økning av utenlandske produsenter som ønsker å film i Norge

Totale prosjektkostnader: kr 400 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Andre offentlig/private aktører:	kr 150 000
Egeninnsats aktører film, juss, økonomi:	kr 125 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 125 000

Prosjektstart: 17.03.2016.

Prosjektslutt: 30.06.2016.

Prosjekteigar:

NOR PR

Prosjektleder:

Solveig Holm, solveig.holm@norpr.no

Sakshandsamar:

Kari Patricia Kleppe,
tlf. 55239568, epost: kari.patricia.kleppe@hfk.no

Samandrag:

Vi ønsker å trekke mange av de internasjonale produksjonene til Bergen og Vestlandet, og det er viktig å berede grunnen slik at vi kan møte henvendelsene på en mest mulig effektiv og profesjonell måte.

Vi ønsker derfor å gjennomføre et forprosjekt hvor vi utarbeider oversikt over leverandørkategorier, kartlegger mangler og behov for leveranser til internasjonale filmproduksjoner, kartlegger utfordringer i forhold til økonomisk og juridisk kompetanse og søke hensiktsmessige strukturer for å gjøre slik kompetanse tilgjengelig for aktører i filmsektoren.

For admin (skal ikke slettast av sakshandsamar):

Ramme: FUV - (HNH)

Budsjett: B-4: (FUV 2016) Bransjar med særskilt fokus

Innsatsområde: 4.6 B-4: Medie- og kulturbasert næringsliv

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Kreativitetsverkstad

Tilsegn-091-2016

Prosjektet har som hovudmål å få etablert industri til å bruke kreativ tenking og metode for å verte meir innovative og robuste til å takle omstillingsutfordringar.

Totale prosjektkostnader: kr 820 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Anna finansiering:	kr 50 000
Atheno timar:	kr 120 000
Bedrifter timar:	kr 300 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 350 000

Prosjektstart: 01.06.2016.

Prosjektslutt: 31.12.2016.

Prosjekteigar:

Atheno AS

Prosjektleiar:

Astrid Kjelle vold Steinsland, astrid@atheno.no

Sakshandsamar:

Karina Garnes Reigstad,
tlf. 40 90 61 25, epost: Karina.Garnes.Reigstad@hfk.no

Samandrag:

Kreativitet er ein nødvendighet for innovasjon, og for industrien idag er det avgjerande å finna dei faktorane som fremjer kreativitet, og ta dei i bruk så dei kan påverke innovasjonsprosessen. Prosjektet skal mellom anna bidra til at kreativitet skal verta ein kompetanse som gjenspeglar seg i den daglege samhandlinga mellom aktørane i ei bedrift. I eit langsiktig perspektiv kan prosjektet bidra til å etablere ein ny kultur for innovasjon og kreativitet innan fleire bransjar og i regionen.

Tilsegnsdato: 25.07.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: D. Omstilling og nyskaping 2016

Innsatsområde: 4.7 D. Omstilling og nyskaping

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

MøteplassA - Frå ide til bedrift, Fase 2

Tilsegn-082-2016

Dette prosjektet vidarefører suksessen med forprosjektet «Frå ide til bedrift». Etter ynskje frå næringslivet vert det no skapt ein fast møtestad med lav terskel, der oppsagt kompetanse kan møtast, lære, verte inspirert og motivert til å utvikla eigne idear.

Totale prosjektkostnader: kr 780 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Andre (NAV):	kr 50 000
Atheno-timar:	kr 150 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 300 000
Industrien sine timar:	kr 260 000

Prosjektstart: 01.06.2016.

Prosjektlutt: 31.12.2016.

Prosjekteigar:

Atheno AS

Prosjektleder:

Astrid Kjellevoid Steinsland, astrid@atheno.no

Sakshandsamar:

Karina Garnes Reigstad,
tlf. 40 90 61 25, epost: Karina.Garnes.Reigstad@hfk.no

Samandrag:

Atheno har, på vegne av eigarar og bedrifter i industrinettverket i Sunnhordland, nyleg avslutta omstillingsprosjektet "Frå Ide til bedrift". Gjennom perioden har ein arbeida med nye problemstillingar i regionen, då industrisituasjonen innan olje og gass har vore i så stor endring. Ein har møtt ein situasjon der mykje sterk kompetanse har vorte oppsagt, og ein har måtta tenkje nytt. I ein region med sterk lønnsinntakarkultur har dette vore utfordrande. Målet er å skapa nye arbeidsplassar og bedrifter og utvikla kulturen der ein vågar ta idear vidare til nye bedrifter.

Tilsegnsdato: 08.06.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNS)

Budsjett: D. Omstilling og nyskaping 2016

Innsatsområde: 4.7 D. Omstilling og nyskaping

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Introduksjon til god omstilling

Tilsegn-077-2016

Styrke omstillingsevne gjennom tverrfagleg kompetanse og betre kompetanseutnytting, god samhandling, systematisk problemløysing, samt å setje bedriftene i stand til betre å arbeide etter nye produksjonsmåtar, mot nye marknader eller produkt.

Totale prosjektkostnader: kr 360 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Egeninnsats deltakere:	kr 200 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 160 000

Prosjektstart: 09.05.2016.

Prosjektslutt: 17.06.2016.

Prosjekteigar:

Kvinnherad Næringssservice

Prosjektleder:

Eirik Apeland, eirik.apeland@futuresolutions.no

Sakshandsamar:

Karina Garnes Reigstad,
tlf. 40 90 61 25, epost: Karina.Garnes.Reigstad@hfk.no

Samandrag:

Vestlandet er særskilt råka av nedgangen i olje- og gassnæringane. Dette gir utslag i lavare ordretilgang og behov for omstilling. Det er mindre arbeid totalt, noko som gjer konkurransen hard. Mange verksemder har den siste tida sagt opp og permittert tilsette. Det er nødvendig med vesentlege omstillingar for å møte den nye kvardagen. Prosjektet vil betre omstillingsevna i bedriftene gjennom kurs og seminarrekke kor deltakarane får innføring i kva god systematisk problemløysing og god samhandling betyr for omstilling. Opplæringa består av både praktisk og teoretisk undervisning, trening i jobbsituasjon og rettleiing. Den systematiske problemløysinga har ein praktisk orientering med stort fokus på innovative løysingar.

Tilsegnsdato: 27.05.2016.

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNN)

Budsjett: D. Omstilling og nyskaping 2016

Innsatsområde: 4.7 D. Omstilling og nyskaping

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Omstillingsprosjekt bedrifter olje og gass i NH

Tilsegn-034-2016

Nordhordland er ein region prega av olje og gass verksemd. Industriinkubatoren Industriutvikling Vest skal gjennom dette prosjektet setje i gang ein rekke tiltak for å redusere nedgangen i sysselsettinga i regionen.

Totale prosjektkostnader: kr 150 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Anna finansiering:	kr 25 000
Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 75 000
Næringsfond Lindås kommune:	kr 50 000

Prosjektstart: 01.02.2016.

Prosjektslutt: 31.12.2016.

Prosjekteigar:

Industriutvikling vest

Prosjektleder:

Børge Brundtland, bb@iuv.no

Sakshandsamar:

Karina Garnes Reigstad,
tlf. 40 90 61 25, epost: Karina.Garnes.Reigstad@hfk.no

Samandrag:

Prosjektet består av eit tredagarskurstilbod til bedrifter med fokus på aktuelle tiltak innan tema «Nye markander», «Endring og effektivisering» og «Robust for framtida». Det skal leigast inn rett kompetanse innan dei ulike tema. Hovudmålet i prosjektet er å styrkje evna til omstilling blant dei bedriftene som deltek på kurset. Ved å løfte kompetansen internt i bedrifta samt å kople dei miljøa med kompetanse på omstilling og utvikling, synleggjer ein samtidig mogelege verkty og kapasitet bedriftene kan støtte seg på. Bedriftene får oppfølging undervegs og i etterkant.

Tilsegnsdato: 14.03.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNN)

Budsjett: D. Omstilling og nyskaping 2016

Innsatsområde: 4.7 D. Omstilling og nyskaping

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland

Prosjekt for omstilling innanfor petroleumsindustri

Tilsegn-005-2016

Målet med prosjektet er å sette fokus på kva for mogelegheiter leverandørindustrien har på kort sikt i lys av nedgangen i petroleumsnæringa. Innovasjon Norge og Connect Vest startar mellom anna ei mentorordning der dei saman skal bidra i utføringa av aktivitetane.

Totale prosjektkostnader: kr 1 973 000

Finansieringsplan for prosjektet:

Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland:	kr 1 973 000
--	--------------

Prosjektstart: 01.01.2016.

Prosjektslutt: 31.05.2017.

Prosjekteigar:

Innovasjon Norge

Prosjektleiar:

Kristine Timberlid, kristine.timberlid@innovasjonnorge.no

Sakshandsamar:

Arthur Kristian Arnesen,
tlf. 97 09 30 86, epost: arthur.kristian.arnesen@hfk.no

Samandrag:

Mentortenesta er eit tilbod til dagleg leiar i ein bedrift. Mentoren blir vald ut frå det som bedrifta treng av kompetanse og vil fungere som ein sparringspartnar for den daglege leiaren over en fastsatt periode som kan vare frå 6-12 månader. For nokre bedrifter kan det vere aktuelt å gå vidare med Connect Vest sin Springbrett ordning. Dette er ein møtearena der bedrifter får tilbakemeldingar frå 8-10 unikt tilpassa kompetente personar på strategien sin. Slik får dei utvikla og forbetra sin forretningsplan. Utveljinga av kva for bedrifter som får delta på Springbrett blir gjort i samarbeid mellom Innovasjon Norge og Connect Vest, gjerne etter anbefaling frå mentor.

Tilsegnsdato: 22.01.2016

For admin (skal ikkje slettast av sakshandsamar):

Ramme: 551.60 - Handlingsprogram for Hordaland (HNH)

Budsjett: D. Omstilling og nyskaping 2016

Innsatsområde: 1.1 A-1: Direkte støtte til bedrifter

Støtteordning: Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland